

SMR 8: Adnabod Defaid a Geifr

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ionawr 2016

www.llyw.cymru

Amcan y gofynion hyn yw cynnal system ar gyfer adnabod a chofrestru defaid a geifr er mwyn gallu olrhain eu symudiadau'n rhwydd, yn enwedig pe bai clefyd yn taro. Rhaid i bawb sy'n cadw defaid a geifr, hyd yn oed rhai anwes, gadw at y gofynion hyn.

Y prif ofynion

Cofrestru

Rhaid i bawb sy'n cadw defaid a geifr:

- gofrestru fel ceidwad gyda swyddfa'r Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion a sicrhau bod ei fanylion yn gywir;
- gofalu bod gan barseli tir sydd fwy na 5 milltir o'r prif ddaliad rif CPH cyfres 3000 gwahanol, a bod y cofnodion hyn yn cael eu cadw ar wahân.

Tagio

Rhaid adnabod pob dafad a gafr:

- â dyfeisiau adnabod sydd wedi'u cymeradwyo gan DEFRA, cyn pen 6 mis ar ôl eu geni os ydyn nhw'n cael eu cadw o dan system ddwys a 9 mis os ydyn nhw o dan system ffermio llai dwys neu cyn iddyn nhw adael y daliad geni, pa un bynnag sy'n digwydd gyntaf
- o Ionawr 2016, rhaid tagio ŵyn naill ai â thag lladd electronig unigol â marc 'UK' y ddiadell yn unig arno (os ydyn nhw'n cael eu cymryd i ladd-dy cyn eu bod yn 12 mis oed) neu ag EID llawn (dwy ddyfais adnabod ag union yr un rhif – 1 tag electronig ac 1 tag anelectronig â marc UK y ddiadell a rhif yr anifail unigol arno)
- â thag EID llawn (dwy ddyfais adnabod ag union yr un rhif – 1 tag electronig ac 1 tag anelectronig â marc UK y ddiadell a rhif yr anifail unigol arno) os ydych am gadw'r defaid ar ôl eu 12 mis oed i fagu ohonynt neu i'w hallforio'n fyw
- bydd ŵyn gafodd dag cyn 1 Ionawr 2016 yn dal yn cael symud â'r tag hwn tan eu bod yn 12 mis oed
- os ydy'r ddyfais adnabod yn cael ei cholli, ei difetha neu'n annarllenadwy, rhaid rhoi un arall yn ei lle o fewn 28 diwrnod ar ôl sylwi ar y golled neu cyn i'r anifail adael

y daliad, pa un bynnag sy'n digwydd gyntaf. Mae hyn yn cynnwys tagiau EID nad oes modd eu sganio/darllen yn electronig

- peidiwch â newid na difrodi tagiau adnabod sydd wedi'u cymeradwyo
- cewch dynnu tag o dan rai amgylchiadau i roi dyfais adnabod EID yn lle un tag lladd ar oen y bwriedir ei gadw am fwy na 12 mis (e.e i ymuno â'r ddiadell fagu). Rhaid cofnodi holl hanes ei symudiadau gyda thystiolaeth i allu ei olrhain a chroesgyfeirio hen rifau adnabod â'r rhif adnabod unigol newydd ar gofnod y ddiadell
- os caiff y tag gwreiddiol ei golli, cewch dynnu unrhyw dag arall sydd ar yr anifail a rhoi tagiau newydd yn eu lle. Os ydych yn rhoi tagiau newydd â rhifau adnabod gwahanol, rhaid cofnodi hynny yng nghofnod y ddiadell
- os ydych yn rhoi tag cyfnewid ar ddafad sydd wedi gadael ei daliad geni, rhaid i'r tag hwnnw fod yn goch.

Cadw cofnodion

Rhaid:

- cadw cofnod fferm cyfoes ar gyfer pob daliad a'i ddangos pan ofynnir amdano.
- cwblhau stocrestr flynyddol o 1 Ionawr, a'i dychwelyd i'r cyfeiriad a nodir ar ffurflen y stocrestr a chofnodi'r wybodaeth ar gofnod y fferm erbyn 1 Chwefror.
- cofnodi'r tagiau cyfnewid sy'n cael eu defnyddio, a'u croesgyfeirio â'r rhifau gwreiddiol (os medrir).
- cofnodi manylion symudiadau defaid a geifr i ac o'r daliad. Bydd hynny'n cynnwys:
 - y dyddiad symud
 - nifer yr anifeiliaid sy'n cael eu symud

- i ble mae'r anifeiliaid yn mynd neu o ble y daethon nhw
- enw'r cludwr a rhif y cerbyd
- manylion llawn yr anifail onibai ei fod yn symud gyda'r perchennog
- os ydy'r anifail wedi'i eni cyn 31 Rhagfyr 2009 a heb yr EID llawn ac yn symud yn syth i ladd-dy i'w ladd, cewch gofnodi nifer yr anifeiliaid yn unig
- y daliad geni (rhif y ddiadell), blwyddyn geni a dyddiad tagio'r anifail a'i rif adnabod
- mis a blwyddyn pan fu farw
- y brid a'i enoteip (os ydych yn ei wybod).

Dogfennau symud

- Bydd gofyn i ddaliad pen y daith lenwi adran 3 a rhoi gwybod i'r gronfa ddata ganolog (trwy ddulliau ar-lein neu anfon dogfennau symud) o fewn 3 diwrnod ar ôl y symudiad.
- Cadwch gopïau o'r dogfennau symud am dair blynedd.

Archwiliadau Maes

- I ofalu bod yr holl ddefaid a geifr wedi'u tagio'n iawn yn unol â Gorchmyn Defaid a Geifr (Cofnodi, Adnabod a Symud) (Cymru) 2015.
- I ofalu bod cofnodion y ddiadell yn ateb y gofynion lleiaf.
- I ofalu bod nifer y defaid a'r geifr ar y daliad yn cyfateb i'r nifer yn y cofnodion a'r stocrestr ddiweddaraf.
- I ofalu bod y Dogfennau Symud (Trwydded Symudiadau Anifeiliaid) yn cael eu llenwi.
- I weld bod cyfleusterau diogel ar gyfer trin anifeiliaid a help yn ystod yr archwiliad yn cael eu darparu.

Am fwy o wybodaeth cysylltwch â:

Llywodraeth Cymru

AMLS

Gweler y daflen 'Cysylltiadau Defnyddiol' yn y pecyn hwn